

Vaša največja ameriška pravica je volivni listek.

—Kolikokrat ste se že poslužili svoje volivne pravice? Ali imate kako politično prepričanje? Ali ste mogoče tudi eden izmed onih, katerim je jasno, kdo nas vlada in kako nas vlada? Ali bodele šli k volitvam, ne da bi polno razumeli, kaj volite, kako volite? Vsi državljani skupaj tvorijo državo. Vi si morate vzeti čas, da pridete na politični shod, da se vam razložijo volitve, nepristransko, edino kar vam je treba vedeti o tisku in o stvarih, o katerih je treba odločiti. Prvi tak shod je v torek, 24. oktobra v Grdinovi dvorani. Vi kot ameriški državljani, ne smete izostati od tega shoda. Stvari največje važnosti se bodo priložnosti volitvah odločevale. Predsednik, kongresman, državni uradniki, county uradniki, mestne zadeve, o vsem tem bo treba vam odločiti. Ali ste pripravljeni, da greste mirnega srca na volišče in pravilno izpolnete svoj tike? Dobro, če niste, pridite na shod kjer se vam bo vse to razložilo.

—Kdor plača list pred 1. novembrom, plača samo \$2.50 za celo leto. Naročnina se mu računa za celo leto. Po 1. novembri pa je naročnina listu \$3.00 na leto.

—Mrs. Jennie Smerdel, 3552 E. 82nd St. se hotela imeti dobre slike od svojih otrok. Najela je artistu, ki je določil, da bodejo slike veljale \$8.00. Toda ker slike niso bile niti podobne njenih otrok, se je pritožila. Mrs. Smerdel pri policijskem prokuratorju.

—Sladkor se je podražil za 15 procentov pri 100 funtih. Veletrgovci s sladkorjem pravijo, da je v Clevelandu zmanjkalo sladkorja in ga je le teško dobiti večje množine.

—Steve Petrač je bil v sredo pred sodnikom, ker je oropal nekoga človeka za \$5.15. Kazen je najmanj eno leto ječe. Njegova sestra, krasna 20 letna Mary Petrač, je pokleknila pred sodnika in ga prosila naj naloži kazen njej namesto bratu. Brat zasluži \$18 na teden in podpira s tem starše, ona pa samo \$8 na teden, in bo družina laglje prenesla zgubo \$8 na teden kot \$18. Sodnik Powers je obljubil, da si bo premislil.

—V današnjih dragih časih je največje veselje, kadar slišimo, da bo kaka stvar postala cenejša. Tudi telefonske kompanije so se usmislile ljudi in naznanile, da bodejo znižale telefonske pristojbine za — \$1 na leto.

—Tekom treh dni bodejo licenčni komisarji naznanili, kdo dobi gostilniško dovoljenje za prihodnje leto. 1401 saloonov bo imel Cleveland prihodnje leto. 20 starih gostilniških licenc bo prekinjenih. 34 novih gostilien bo dovoljenih. Vsega skupaj je 1860 prostenj za licenco.

—John Santek, 952 E. 70th St. pravi, da je bil v sredo na St. Clair ave. oropan za \$45. Roparji so mu zajedno z revolverjem razbili glavo. Ignac Detner je bil oropan za \$38 na St. Clair ave. in E. 38th St.

—George Washington je potepuh, zanikernež, je reponat policist Martin svojemu predstojniku. Policiji poročnik je skoro padel s stola, ko je to slišal. "Kaj George Washington, oče Zjedinjenih držav in prvi ameriški predsednik je potepuh?" je vprašal poročnik. "Ah ne," je odvrnil policist Martin, "Geo. Washington je neki zamorec na 108. cesti, katerega sem moral zapreti, ker se je neprestano potepal.

—Ceste, katere bodejo letos in drugo leto tlakali, se ne bodejo smele razdreti radi polaganja plinovih cevi ali vodovoda pet let potem, ko so bile tlakane. To izrecno zahteva župan Davis. Hišni posestniki, ki stannjejo na cestah, ki jih bodejo nanovo tlakovali, bodejo dobili naznanilo, naj nemudoma upeljejo v hišo cevi za vodovod, plin ali elektriko, predno se cesta tlaka, ker kakor hitro bo cesta tlakana, mesto pet let ne bo dovolilo ceste razdreti radi polaganja cevi.

—Razne kompanije, ki bi radi dobile v oblast prostor na jugo-zapadnem koncu squarea so začele z gibanjem, da država prepove gostilniško licenco vsem gostilničarjem, ki se nahajajo na square. Kompanije trdijo, da je radi saloonov tako visoka cena zemljišču, da nihče ne more kupiti sveta. Stare barake, ki stojijo na square, kjer se nahajajo salooni bi se morale vse podreti, ker niso v okras mesta. Kompanije bi postavile nova moderna poslopja namesto njih. Salooni, ki pridejo v poštev so: Lewis Maxa, The Rye Cafe, Hotel Adams, Bank Cafe, L. & C. Cafe, James Stag Cafe.

—Policija je izsledila velikansko zalogo ukradenega blaga na 753 Central ave. V Clevelandu je eksistirala organizirana družba tatov, ki je kradla iz železniških voz in raznim kompanijam. To nakradeno blago so prodali raznim kramarjem po nizkih cenah, in ti kramarji so po raznih delih mesta skoro vsak teden privedli "razprodaje." Policija je dobila v omenjeni hiši za \$12.000 nakradenega blaga. Prijeto so en Anglež, Amerikane in Nemec. Pravijo, da je njih glavni neki znani pariški tat in ulomilec, ki je radi vojne pobegnil v Ameriko.

—Jos. Szabo, Mažar, 2455 E. 83rd St. stanujoč je bil v sredo prijet, ko je korakal po cesti. Na policijski postaji so dobili pri njem dve britvi. Postavljen bo pred sodišče, ker je nosil "skripi orožje" s seboj. Mažar pravi, da je nesel britve nekemu brusilcu, da jih nabrusi.

—Ljudje, ki prodajajo vino, žganje in pivo v restavrantih in drugih krajih, so dobili teške kazni te dni od sodnika Pierre White. Mary Lewis, 1253 W. 25th St. je bila kaznovana za \$200, ker je prodala en kozarec žganja brez licence. Celia Haley, 1251 W. 25th St. je dobila istotako \$200 kazni in Mary Malley na W. 25. St. je dobila \$300 kazni. James Malley je dobil celo \$500 kazni in šest mesecev do sedel v ječi, ker je prodajal pivo brez licence.

—\$500 kazni in šest mesecev ječe je naložil sodnik White šoferju Amos, ker je vozil avtomobil, ko je bil pijan.

—Razna češka društva so se združila, da postavijo primerno poslopje za stare Čeha, ki se ne morejo sami preživeti. Poslopje bo veljalo \$10.000, in stroške bodejo plačevala češka društva ter trgovci, za kar se ustanovi poseben fond. Prostor bo v poslopju za 100 ljudi.

—Dr. Jugoslovanski Sokol priredi v soboto zvečer, 14. okt. v Birkovi dvorani zabaven večer članstva. Rojaki so uljudno vabljeni.

—Avtomobil je povozil 6 letnega John Miheliča, 6513 Junata ave.

—V sredo se je mudil v Clevelandu Mr. Paul Scheller, gl. predsednik K.S.K. Jednote.

Italijani so le devet milj od Trsta oddaljeni.

Laška armada je začela z novo ofenzivo. 6000 Avstrijcev ujetih v nekaj dneh Rumunci na Sedmograškem so doživeli več porazov in se umikajo na svojo zemljo. Srbi so v bojih z Bulgari slednjim odvzeli več mest in vasi. Položaj na francoskem kot na ruskem bojišču je nespremenjen.

Zahteve zaveznikov in Grška.
London, 11. okt. Admiral Dartige du Gournet, poveljnik francosko-angelskega brodovja v Sredozemskem morju, je poslal grški vladi ultimatum, v katerem zahteva, da izroči Grška zaveznikom vse svoje bojne ladje razven treh, in da prepusti zaveznikom kontrolo nad Larissa-Piraeus železnico. Kot se poroča iz Aten, se bo Grška podala tej zahtevi in izročila zaveznikom vojne ladje. Zavezniki so zahtevali brodogojde od Grške, da zavarujejo svoje vojne ladje pred nenadnim in zahrbtnim napadom od strani Grkov.

Avstrijci na Rumunskem.
Berolin, 11. okt. Invazija Nemcev in Avstrijcev na Rumunsko se je pričela kot se poroča sem iz bojišča na Sedmograškem. Bavarske čete, ki so vzele Rothenturm gorski prelaz so prekoračile avstro-rumunsko mejo.

Dve rumunski armadi poraženi.
Berolin, 11. okt. Zasedovanje rumunske armade, ki je bila premagana pri Kronstadt se nadaljuje. Rumunci so bili poraženi tudi v Alt dolini. Iz Dunaja se poroča, da je rumunski generalni štab jako nezmožen. Generalu Falkenhaynu se je posrečilo, da je dobil v roke skrivna povelja rumunskih generalov, s pomočjo katerih je napadel sovražnika na dogovorjenem prostoru. Rumunci so bili začuden, ko so bili napadeni na prostoru, kjer so najmanj pričakovali napada. Rumunci so dosežaj izgubili eno šestino svoje artilerije in nad 100.000 mož.

Lahi gredo proti Trstu.
Amsterdam, 11. okt. Italijani so na fronti južno od Gorice zopet začeli z ofenzivo, da se približajo Trstu. Avstrijska armada, ki brani Trst, je bila očitno presenečena, ker Italijani so na tej fronti doživeli popolno zmago. 6000 Avstrijcev je bilo ujetih zajedno z mnogim vojnim materijalom. Južno od Gorice je bila pretrgana avstrijska vojna fronta med Vertobjo in Taborjem, in na Kraški planoti so Italijani, glase poročil iz Rima, zavzele avstrijske utrdbne na gori št. 208. Avstrijci v dolini reke Vipave so se umaknili. Poleg tega so Italijani napredovali tudi v Tridentskem okraju, kjer so ujeli 580 Avstrijcev.

Angleži napredujejo v Makedoniji.
Atene, 11. okt. Angleška armada, ki operira ob reki Strumi, je premagala Bulgare, ki so se morali ponovno umakniti. Mesta Prosenik in Papalova so bila izpraznjena od Bulgarov in zasedena od Angležev. Francozje so zasedli bulgarske strelne jark pri Devendjili, ob grško-srbski meji.

Pri Monastirju.
Med Bulgari in Srbi se vršijo strahovito krvavi boji za posest Monastirja. Bulgari vedo, da imajo v Srbiji smrtno sovražnike in se branijo z nevtrajno hrabrostjo. Toda Srbi ne priznajo nobenemu Bulgaru, Srbski poveljniki pred bitko neprestano opominjajo srbske vojaške, da so Bulgari zakrivil, da so Srbi izgubili svojo zemljo, ker so jih zavratno in nepričakovano napadli. Bulgari so dobili ojačenja pri Monastirju, in sicer so dosele tri nemške brigade. Iz Berolina se poroča, da so Srbi pri Cerni

reki ustavili svoje napade. Srbi so ujeli od 1. oktobra 2160 nemških in bulgarskih vojakov.

Na francoskem bojišču.
Pariz, 11. okt. Tekom bojev v terek in sredo so francoske čete iztrgale novo ozemlje nemški armadi. Nemci so silovito napadali pri Schonhazen, v Vogezih, in so na več krajih se prebili skozi francosko fronto, toda francoske rezerve so vrgle Nemce iz vseh pridobljenih krajev. Na Somme fronti so Francozi včeraj ujeli 1700 nemških vojakov in častnikov, zajedno z 27 strojnimi puškami. 55 bojev se je vršilo v zraku med nemškimi in francoskimi zrakoplovci. Dvanajst nemških zrakoplovov je bilo prisiljenh podati se navzdol na francoski strani. Pet nemških zrakoplovov je bilo uničenih.

Rumunsko uradno poročilo.
Bukarešt, 11. okt. Južno od Hermanstadta so rumunske čete odbile avstrijske napade z velikimi izgubami. V Jul dolini so se morali Avstrijci umakniti. Toda v okolici Kronstadta so se rumunske čete umaknile proti svoji meji. V Crasna in v Tarlang dolini so se rumunske čete umaknile.

Turki so poraženi.
Petrograd, 12. okt. Ruska armada je porazila Turke v gorovju Cinardjik in Sogo. Na ostalih krajih vlada mir.

Dunajsko uradno poročilo.
Dunaj, 11. okt. Laška armada je začela v ponedeljek s splošno ofenzivo v primorskih krajih, potem ko so Italijani osem dni obstrlevali avstrijske položaje, pravi avstrijsko uradno poročilo. Avstrijski zrakoplovci so napadli Tržič in Grado, kjer imajo Italijani skladišča za streljivo. Premagana druga rumunska armada, pravi avstrijsko uradno poročilo, razdelita in posamezno vsak za sebe operirata, nakar se zopet skupaj sestavita in je videti kot bi bil en sam submarin.

Naloga enega submarina je torpedirati in opravljati vojno službo sploh, dočim je naloga drugega submarina skrbeti za streljivo in živež. Ribiči, ki so dospeli na obrežju Nenucketa izjavljajo, da so videli dva submarina, enega večjega in drugega manjšega.

Ameriške ladje patrolirajo.
Newport, R. I., 11. okt. Ameriške vojne ladje so dobile povelje, da preiščejo vsa pristanišča ob Atlantskem morju, kjer je bil parnik torpediran, toda niso mogle izslediti posadke.

Nemci zanikajo rabo ameriških pristanišč.
Baltimore, Md., 11. okt. Henry Hilken, glavni vodja The Eastern Forwarding Co. katere kompanija posreduje submarinski promet med Nemčijo in Ameriko, se je izjavil, da je gola izmišljotina, da bi nemški submarini rabili ameriška pristanišča za svoja opirališča. Tudi je zanikal, da Deutschland in Bremen, trgov-

kom. Bulgarska armada se umika pred angleško.

Rumunci stoje trdno.
Bukarešt, 12. okt. Rumunske čete so včeraj v Transylvaniji zapobile v beg armado generala Falkenhyna. Med Kelemenom in Buxeu so vsi nemški napadi bili odbiti. Na ostali fronti se vršijo le topniški boji.

300 submarinov na morju.
Newport, R. I., 12. okt. V kratkem bo imela Nemčija na morjih 300 submarinov, s katerimi bodejo ustavili in potopili vse zavezniške ladje. Tako se je izjavila Mrs. Thompson, prijateljica kapitana U-53, ki se je oglasil pri njej, ko se je mudil v Newportu.

Kje je nemški submarin?
New York, 12. okt. Od zadnje nedelje, ko je U-53 torpediral 6 zavezniških parnikov, ni ničesar več slišati o delovanju nemških submarinov. Včeraj je odplul iz New Yorka parnik Adriatic, do vrha naložen s streljivom. V pristanišče je danes dospel parnik "Canopic", katerega kapitan je povedal, da celo pot ni videl nobenega submarina.

Z. države bodejo protestirale.

Washington, 12. okt. V uradnih krogih se govori, da bodejo Zjed. države protestirale pri Nemčiji, če se bo nadaljeval submarinski boj v ameriških vodah. Ameriška trgovina raditega trpi, ker parniki ne morejo izvažati kupljenega blaga. Ameriška vlada bo zvala Nemčijo naj spravi svoje submarine na druga pozorišča.

Grška odgovarja.
Atene, 12. okt. Grška vlada je protestirala pri zaveznikih, ker so slednji zahtevali, da izroči Grška svoje bojne ladje. Toda kljub protestu se je Grška izjavila, da bo spolnila zahtevo zaveznikov.

Zjedinjene države so esportirale tekom leta 1915 samo 212 funtov surovega masla v Sian. Enoglasno je bila svota odobrena. Asquith je govoril v angleškem parlamentu s posebnim ponosom o Srbih in se izjavil, da mora Srbija dobiti popolno zadoščenje za vse, kar je pretrpela v tej vojni.

Dr. Vodnikov Venec, št. 147 SNPJ je dne 9. okt. plačalo zadnji dolg na desetih delnicah. To je sedaj 13 družstvo, ki ima plačane vse podpisane delnice.

Zrakoplovci iščejo submarine. Dva submarina v enem.

Bridgeport, Conn., 11. okt. Simon Lake, ameriški izdelovalec submarinov, se je izjavil, da je mogoče, da delujeta dva submarina eden v drugem pri torpediranju zavezniških ladij v Atlantskem oceanu. Namreč, da je eden submarin, manjši v drugem večjem, in da se lahko razdelita in posamezno vsak za sebe operirata, nakar se zopet skupaj sestavita in je videti kot bi bil en sam submarin.

Bojne ladje na potu v Ameriko.
V New Yorku se trdi, da je angleška vlada takoj potem, ko ji je bilo naznanjeno, da je nemški sumarin pričel torpedirati parnike, ki vozijo iz Amerike, poslala več križark in večjih torpedovk proti Ameriki. Tudi francoska vlada je določila dve križarki za vojno službo v Atlantskem oceanu. Nadalje se je sklenilo, da nobena angleška ladja ne sme zapustiti ameriškega pristanišča, dokler admiral Browning, angleški poveljnik brodovja v ameriških vodah drugače ne odloči.

Veliki parniki na potu proti Angliji.
Trije veliki parniki čakajo v New Yorku, da odplovejo proti Angliji. Skrivna brezčista znamenja so dogovorjena med angleško admiraliteto in med kapitani teh parnikov glede odhoda. Prvi parnik, ki zapusti New York, je Minnehaha, ki bo vozil s seboj 10.000 ton streljiva. Za njim odpluje Adriatic in Philadelphia. Cunard parnika Pannonia in St. George sta pridržana v luki za nedoločen čas. Ker se je iz Berolina poročalo, da bo parnik Adriatic torpediran, kakor hitro pride na spregled nemškemu submarinu, je admiraliteta določila, da ga spremlja angleška bojna ladja. Adriatic odpluje iz New Yorka v petek.

ska submarina, sta tako zgrajena, da ne moreta prevažati municije.

Zrakoplovci iščejo submarine.
Halifax, 11. okt. Kanada vlada je določila pet zrakoplovcev, ki naj plovejo nad onimi kraji, kjer so mornarji poročali, da je nemški submarin napadel trgovske parnike. Včeraj so južno od Nantucketa opazovali tri kanadske zrakoplovce, ki so krožili več ur v zraku, da zagledajo submarin. Vsi zrakoplovci nosijo več bomb s seboj, s katerimi napadejo submarine.

Bojne ladje na potu v Ameriko.
V New Yorku se trdi, da je angleška vlada takoj potem, ko ji je bilo naznanjeno, da je nemški sumarin pričel torpedirati parnike, ki vozijo iz Amerike, poslala več križark in večjih torpedovk proti Ameriki. Tudi francoska vlada je določila dve križarki za vojno službo v Atlantskem oceanu. Nadalje se je sklenilo, da nobena angleška ladja ne sme zapustiti ameriškega pristanišča, dokler admiral Browning, angleški poveljnik brodovja v ameriških vodah drugače ne odloči.

Veliki parniki na potu proti Angliji.
Trije veliki parniki čakajo v New Yorku, da odplovejo proti Angliji. Skrivna brezčista znamenja so dogovorjena med angleško admiraliteto in med kapitani teh parnikov glede odhoda. Prvi parnik, ki zapusti New York, je Minnehaha, ki bo vozil s seboj 10.000 ton streljiva. Za njim odpluje Adriatic in Philadelphia. Cunard parnika Pannonia in St. George sta pridržana v luki za nedoločen čas. Ker se je iz Berolina poročalo, da bo parnik Adriatic torpediran, kakor hitro pride na spregled nemškemu submarinu, je admiraliteta določila, da ga spremlja angleška bojna ladja. Adriatic odpluje iz New Yorka v petek.

Koliko velja Norveško vojna.
London, 11. okt. Odkar se je začela vojna so nemški submarini potopili nevtralnimi Norvežanom 107 trgovskih ladij, pri čemur je utonilo 140 norveških mornarjev. Skupna škoda, ki jo imajo Norvežani radi tega, znaša nad dvesto milijon dolarjev.

Nizozemska protestira.
Haag, 12. okt. Nizozemska vlada je poslala v Berolin oster protest proti Nemčiji, ker je neki nemški submarin blizu ameriškega obrežja torpediral nizozemski parnik Bloomersdijk. Nizozemska vlada zahteva od Nemčije polno odškodnino.

Carranza ni kandidat.
San Antonio, Tex., 11. okt. General Venustian Carranza, začasni meksikanski predsednik, se je izjavil, da pri prihodnjih volitvah za meksikanskega predsednika on nikakor ne bo kandidat. Predsedniške volitve se vršijo drugo leto.

Anglija še ni pripravljena za mir.

London, 12. okt. Angleški ministerski predsednik Asquith je včeraj nastopil v angleškem državnem zboru in je imel jako pomemben govor glede mira. Med drugim je dejal: "Evropska vojna se ne bo končala s kakim ponarejenim in brezčastnim kompromisom, ki bi imel naslov mir. Nihče ne želi, da bi podaljšali vojno samo za en trenutek dalj kot je absolutno potrebno, toda mi dolgujemo onim, ki so žrtvovali svoje življenje, da njih žrtve niso bile zaman. Mirovne želje zaveznikov so dobro znane in vsakdo ve, da zavezniki niso sebični, toda mi zahtevamo pravično zadoščenje za preteklost in pravično garancijo za bodočnost."

Angleška vlada dobi nov vojni kredit.

Na koncu svojega govora je predlagal ministerski predsednik Asquith, da dovoli poslanska zbornica novo vojno posojilo v znesku \$1,500,000,000. Enoglasno je bila svota odobrena. Asquith je govoril v angleškem parlamentu s posebnim ponosom o Srbih in se izjavil, da mora Srbija dobiti popolno zadoščenje za vse, kar je pretrpela v tej vojni.

Vojni stroški.

Anglija je dosedaj toliko zapravila za vojno kot prej v dvanajstih letih rednih izdatkov. Skupni vojni stroški Anglije znašajo letos \$6,250,000,000. Izdatki za armado so danes nekoliko manjši, dočim so se povečali izdatki za municijo. Poleg tega je Anglija posodila letos svojim zaveznikom \$2,500,000,000. Državni poslanec Wardle, ki zastopa v parlamentu delavske interese, se je izjavil, da delavstvo v Angliji se popolnoma strinja z vlado in bo podpiralo vlado do skrajnosti.

Nemčija išče novo posojilo.

Berolin, 12. okt. Nemška vlada bo naprosila državni zbor, da dovoli nov vojni kredit v znesku dvanajst tisoč milijonov mark. Od začetka vojne do 1. okt. je Nemčija porabila 52,000,000,000 mark za vojno, dočim je dobila le 47,000,000,000 mark za posojilo. Razlika je pettisoč milijonov mark, katere mora država dobiti na kredit in zahteva se nadaljnih sedem tisoč milijonov mark za uspešno nadaljevanje vojne. Čudno je, ker Nemčija zahteva že sedaj novo posojilo, ker je pravkar eno vojno posojilo bilo zaključeno, ki je državi prineslo 10,000,000,000 mark.

Koliko velja Norveško vojna.
London, 11. okt. Odkar se je začela vojna so nemški submarini potopili nevtralnimi Norvežanom 107 trgovskih ladij, pri čemur je utonilo 140 norveških mornarjev. Skupna škoda, ki jo imajo Norvežani radi tega, znaša nad dvesto milijon dolarjev.

Nizozemska protestira.
Haag, 12. okt. Nizozemska vlada je poslala v Berolin oster protest proti Nemčiji, ker je neki nemški submarin blizu ameriškega obrežja torpediral nizozemski parnik Bloomersdijk. Nizozemska vlada zahteva od Nemčije polno odškodnino.

Carranza ni kandidat.
San Antonio, Tex., 11. okt. General Venustian Carranza, začasni meksikanski predsednik, se je izjavil, da pri prihodnjih volitvah za meksikanskega predsednika on nikakor ne bo kandidat. Predsedniške volitve se vršijo drugo leto.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAKOČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošlje na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (new) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 121. Fri. October 13. 1916.

Nemški submarin in zavezniki.

Nemci so zanesli svojo ostudno vojno mladost na ameriško zemljo. Vsaj kakih 50 milj od ameriškega atlantskega obrežja so nastavili svoje podmarnice in začeli potapljati zavezniške parnike, ki vozijo med Canado in Ameriko in v Evropo. Prvi dan svoje delavnosti so potopili devet velikih parnikov. Škoda, ki so jo s tem povzročili, znaša najmanj petindvajset milijonov dolarjev. V današnjih časih, ko se računa, tako ogromnimi svotami, to ni sicer velika stvar, pa vendar — kaplja do kaplje je morje, kamen do kamna je hiša. Nemci so prišli zavezniške parnike, ki so jako občutljivi, kjer je vrelac zadostnim zalogam zaveznikov, da kmirjo svoje armade.

Submarinski način boja, kakor so ga Nemci začeli prakticirati vsadjeni vojni na nagnuseni način proti vsem mednarodnim pravilom. Ne raditega, ker submarini torpedirajo parnike in pogubljajo dragoceno blago na njem, ampak raditega, ker pri takem torpediranju trpijo nedolžni poleg krivih. In to je glavno načelo nemške vojne kulture, kakor ga je izrazil nemški general Haessler. Nemčija v tej vojni ne prizna nobene milosti, nobenega priaznanja. Nedolžni naj trpijo s krivimi. Mi moramo voditi tako okrutno vojno, da sovražnik iz strahu pred nami ne bo nikdar več skušal dvigniti orožje zoper nas.

Ta način submarinskega boja kot so ga prakticirali Nemci je zadel na odločen upor v vseh humanitarnih krogih. Ko je bila torpedirana Lusitania in je nemški torpedo pogoltnil 1200 žensk in otrok, je završalo po celem svetu. Na čelo neutrancev se je postavila Amerika in z več notami in grožnjami je končno predsednik Wilson prisilil Nemce, da so opustili deloma svoj barbarizem, ki obstoji v tem, da se mori ženske in otroke. Nemci so morali obljubiti, da ne bodo torpedirali nobenega potniškega parnika več, da bodo vsak drug parnik, predno ga torpedirajo, posvarili in dali posadki dovolj časa, da se reši.

In nagnusen način submarinskega boja je končno, ker je to bolj močnejša proti slabšemu. Miren parnik, brez orožja se ne more braniti proti torpedom in topovom. Vsak idijot lahko s topovi napade neoboroženega človeka in ga uniči. Zato pa nemški način submarinskega boja nikjer na svetu ni našel priznanja, pač pa najhujšo obsodbo.

Zadnje čase so Nemci ponovno začeli torpedirati na delo torpedirati in potapljati zavezniške in tudi nevttralne parnike. Leameriški h parnikov se bojijo. Dokaz temu je, da kjerkoli poveljniki submarinov dobijo ameriški parnik, in četudi slednji vozi zavezniškom streljivo, ga pustijo na miru. Odkar je Wilson zagrozil Nemcem, da jih bo pozval na resen odgovor, če ne pustijo ameriških parnikov pri miru.

Nemci so poslali sedaj svoje podmarnice preko oceana in jih 816. Za Distrikt of Columbia postavili blizu ameriškega obrežja. Tu nadaljujejo Nemci svoje gnusobno delo. In na kruto pretnan način. Nemci torpedirajo parnike, ameriške bojne ladje pa pobirajo posadke in uravnavo rek in pristanišča.

vozijo v ameriška pristanišča. Tako so dali Nemci Amerikancem enkrat priliko, da okusijo način submarinskega boja iz humanitarne strani, kakor je to vedno povzdigoval predsednik Wilson. Nemci so bili toliko nesramni, da so poslali svojo podmarnico pred ameriško obrežje in prepustijo reševanje posadke in nedolžnih potnikov Amerikancem, da se urijo v humanitarnem delu.

Zavezniški so bili vselej prepočasni, kadar se je šlo za uničevanje submarinov. Poročila trde, da imajo Nemci sedaj pred ameriškim obrežjem pet velikih svojih submarinov. Kakih 12 zavezniških bojnih ladij straži ameriške vođe. Kje so bile te patrolne ladje, da niso niti slutile prihoda nemških submarinov in še več zakaj zavezniški ne zavarujejo direktne parniške proge iz Amerike v Evropo, kjer vozijo vsi zavezniški parniki streljivo v Evropo?

Dasi niti sto submarinov ne more mnogo škodovati zavezniški pomorski trgovini in bo vojna brez submarinov odločena, vendar si zavezniški nakupejo ogromne stroške s tem, da zadostno ne zavarujejo svoje pomorske trgovine. Nemci so v ulogi Pavliha, ki vedno nekaj novega prinese na dan v zabavo prijateljev in v jezo nasprotnikov, toda končno Pavliha le ostane Pavliha. Na vsak način pa nam kaže zadnji submarinski uspeh Nemcev, da morajo tudi Zjed. države biti previdne napram zavrtnemu in nagnusnemu sovražniku.

Nove postavine novi davki.

Zedinjene države potrebujejo več dohodkov. Povečanje mornarice in vojaške sile, nove utrdbe, kupčija danskih otokov v Zapadni Indiji, nove stavbe, itd. vse to zahteva ogromne svote denarja. Kongres, ki se je zaključil prve dni meseca septembra je določil, da bodo znasali stroški za ameriško upravo do konca meseca unija 1917 ogromno svoto \$1,626,439,209. To je največji proračun, ki so ga Zedinjene države kdaj imele. Za okroglih petsto milijonov dolarjev se je naredilo oziroma dovolilo za prihodnje leto več stroškov kot lansko leto. V zgorej omenjeni svoti je \$655,000,000, ki so dovoljeni za armado in mornarico. Meksikanske zmešnjave so veljale ogromno svoto denarja. Treba je bilo mobilizirati narodno gardo vseh držav, poslali jo proti meji, nakupiti je bilo treba nove parnike, živčati in vse te meksikanske homatije so nas vedle ogromno svoto \$423,170,024. Zanemljivo je vedeti, kako strije Sam uporabi svoj denar. Sledilce številke nam kažejo koliko se je dovolilo za prihodnje leto v razne namene:

Za poljedelstvo \$24,948,852, za armado \$267,596,530. Za diplomate in konzule \$5,355,096 (lansko leto samo \$3,293,050). Za Distrikt of Columbia \$12,841,707. Za utrdbe \$25,748,050. Za Indijance \$10,967,644. Za postavdajo \$37,925,690. Za vojaško akademijo \$1,225,043. Za mornarico \$313,300,550. Za pošto \$322,937,679. Za torpediranih parnikov in jih uravnavo rek in pristanišča \$40,

\$98,135. Za "razne" izdatke \$128,299,285. Skupaj \$1,349,269,64.

(Predno je kongres zaključil svoje zborovanje je moral najti pot, kako naj plača te izdatke. Dovolili so nove davke, od katerih dobijo Zedinjene države \$205,000,000 novih dohodkov na leto. Ti novi davki so razdeljeni sledeče:

Zvišanje dohodninskega davka od \$5000 na \$3000, namreč kdor je imel dosedaj dohodkov \$5000 na leto ali več, je moral plačati za to poseben davek, po novi postavi pa bodejo ta davek plačevali že vsi oni, ki imajo vsaj \$3000,00 na leto čistih dohodkov. Nadalje se je postavil nov davek, prvič v Zedinjenih državah, na dedščine. Nov davek je tudi davek na dobičku onih tovarnih, ki izdelujejo streljivo. Naredila se je postava, glasom katere Evropa po vojni ne more prodajati svojih izdelkov v Ameriko po cenah, s katerimi ameriški tovarniki ne morejo konkurirati. Davek na kemične barvilne zmesi, da se s tem da ameriškim tovarnikom prilika, da sami pričnejo izdelovati te kemikalije. Naložili so se posebni davki na posojevalce denarja in zastavljajnice, na gledališča in na prostore zabave, na cirkuse in kegljišča, na biljarde mize, na izdelovalce tobaka, cigar in cigaret. Spremenil se je davek na vino in tiskovni papir.

Poleg vojaških izdatkov kot smo zgorej omenili, se potrebujejo ogromne svote za druge izdatke. Eden največjih izdatkov je \$42,000,000 za uravnavo rek in pristanišč. Dvajset milijonov dolarjev se bo potrebovalo za zvezno tovarno za nitratre in enajst milijonov dolarjev za zvezno tovarno za izdelovanje jeklenih plošč. Za nove ceste se je dovolilo \$85,000,000. Te se v Ameriki v resnici potrebujejo in vsakdo je zadovoljen s tem izdatkom. Nadalje se je dovolilo tudi \$50,000,000 za podporo ameriškim družbam, ki lastujejo prekomorske parnike, da se pomaga ameriški trgovini. Danes je le malo ameriških parnikov na svetovnih morjih in evropske kompanije delajo ogromne dobičke, ko vozijo ameriško blago v Evropo, namesto da bi to blago vozile ameriške ladje.

Kongres, ki se je zaključil pred enim mesecem je v resnici potrošil več denarja, kot sploh kateri drugi kongres pred njim. V časih ponorelega militarizma živimo, in naši postavdajalci so pač čutili, da morajo dovoliti izvanredne kredite za mornarico, če hočejo Zjed. države obdržati kako vodstvo na morju, da se bo splošno beseda in volja Zedinjenih držav. Pomniti pa je treba, da je kongres dovolil skoraj tristo milijonov dolarjev za nova pota, pristanišča, za dela ob rekah, za nova poslopja, itd. To so koristne stvari. Kadar pa pridemo do časa, ko bo človeška družba prepričana, da so armade in vojne mornarice nepotrebne, tedaj pa bo narod drugače razdelil svoje stroške in dohodke. Kakih petsto milijonov dolarjev se bo lahko uporabilo za koristne in človekoljubne namene, namesto za streljanje in moritve.

Važne spremembe na Japonskem.

Vlada Zjed. držav jako marno sledi vsem važnim političnim spremembam na Japonskem. Kajti Japonska je močna država, ki pa nima dovolj prostora za svoje podnike in naravno radi tega išče novih krajev, da bi jih osvojila. Zato pa ameriška vlada jako pazno zasleduje vsak korak Japonske. Pravkar te dni se je zgodila velika sprememba pri japonski vladi. Minister Okuma, ki je dosedaj vodil zunanjo politiko Japonske in bil objektivno ministrijski predsednik se je odpovedal temu mestu, in japonski cesar je na njegovo mesto imenoval maršala Terauchi, da sestavi nov kabinet. Da bi japonski mikado postavil med Japonci in Kitajci, so bili

vojaka in celo najvišjega vojaškega uradnika. Japonske načelo ministerstva, je precej različno za ameriške politikarje. Med Ameriko in Japonsko je treba poravnati precej zadev. N. pr. postava, ki prepoveduje tujcem v Californiji, da bi imeli stolišče, še vedno obstoji, dočim je Japonska proti tej postavi neprestano protestirala. Toda ker grof Okuma najbrž ni dovolj trdno nastopil proti Zjed. državam, je odstopenil in na njegovo mesto je bil imenovan mož, ki bo bolj resno zastopal koristi Japonske. Grof Okuma, odstopil ministrijski predsednik, je bil konservativec, mož miru in prijatelj Amerike. Njegovi politični je radikalna japonska stranka ostro nasprotovala. Maršal Terauchi, novi ministrijski predsednik, ki je bil dosedaj generalni guverner Koreje, pa je poznan, da je jako resoluten in da zastopa popolnoma drugačne ideje kot Okuma.

Na Japonskem obstoji stranka, ki četudi nima nobene podpore ali priznanja od strani vlade, pa ima vendar veliko privržencev med narodom. Program te stranke je, da ameriška vlada proti-japonske postav v Californiji prekliče in dovolji Japonskem lastovati zemljo v Californiji. Zajedno ima ta stranka v svojem programu, da Japonska dobi Filipine. Dočim prva ni posebne važnosti pa je veliko večje važnosti druga zadeva, namreč čegavi bodejo Filipinski otoki? V letošnjem kongresu je bil sprejet predlog, da se Filipincem tekomo dveh let podeli popolna samouprava in da bodejo Filipinci svobodna država, neodvisna od Amerike. Kako lepa prilika se nudi tukaj Japoncem, da si prilastijo te otoke? Sedaj, ko so pod ameriškim protektoratom, se Japonci tega ne držejo, toda ko bodejo enkrat Filipinski otoki svobodni ali sami zasebni, tedaj pride japonska zvitost in diplomacija na delo. Najprvo se sklene ugodna trgovska pogodba, potem pride japonski kapital, železnice in večje naselbine, majhen spor in okupacija. Skoro vsak Japonec je prepričan, da so Filipinski otoki skoro neobhodno potrebni za razvoj Japonske. Pa ne samo v trgovskem oziru, ampak veliko bolj še v političnem oziru. V slučaju spopada med Ameriko in Japonsko, bi Filipinski otoki igrali največjo vlogo. Vsi vedo, da so Angležji nekoč lastovali otok Helgoland, ki se nahaja kakih 50 milj od nemškega obrežja pri Bremenu. Angležji so ta otok pozneje pripustili Nemcem, za kar so Nemci dovolili Angležem neko drugo manjšo ugodnost. In ravno ta otok igra danes najbolj važno vlogo, ker nobena angleška ladja se ne more približati nemškemu obrežju, ne da bi morala mimo v bližini tega otoka. Nemci so pa ta otok tako silno utrdili, da pravijo, da ga nihče ne more vzeti. Istotako je s Filipini, če jih Japonci dobijo v posest.

To bi bila ena zadeva, ki ovira pot k sporazumu med Ameriko in Japonsko. Pa to ni edina. Japonska neprestano gleda na Kitajsko. In pri vsaki manjši priliki bi Japonska odvela Kitajski del zemlje. In Zedinjene države so menda edine na svetu, ki poštno mislijo s Kitajsko. In v resnici Kitajski ni imela drugega prijatelja na svetu kot Amerikance. Japonska bi se še zdavnej polastila cele Mongolije in Mandžurije, da niso tu Zedinjene države, ki pazno motrijo vsak japonski korak. Je v resnici smešno dejstvo to. Kitajski s svojimi 400 milijoni prebivalci mora ubogati Japonsko, ki ima le 60 milijonov prebivalcev. Toda tu se vidi kaj more prebrisanost, inteligenca in večja izobrazba. Kitajci so leni, počasni, jako izostali v izobrazbi, dočim so se Japonci mahoma oprijeli evropske kulture, evropskega šolskega sistema in se zajedno preskrbeli tudi z dobro armado. Kitajski je napram Japonski popolnoma brez moči, in v številnih bojih, ki so nastali tekmolet med Japonci in Kitajci, so bili

vselej Kitajci poraženi. Politika Zjed. držav v tej zadevi je, da brani kitajsko integriteto. Zedinjene države zastopajo politiko, da morajo na Kitajskem imeti vsi narodi enake pravice pri kupčiji, da nihče ne sme odtrgati katerega dela Kitajske, če neče priti v zamero z Zedinjenimi državami. Toda japonska politika pri tem je takoj skrita in zapeljiva, da so celo Zedinjene države danes na nejasnem kaj pravzaprav namerava Japonska s Kitajsko. In iz takih malih nesporazumov navadno pride do vojne. Mi, ameriški državljani, dobro vemo, da Amerika ne želi vojne, toda Japonska bi v takem slučaju gotovo bila dovolj pravičljiva, da bi se menila z Zjed. državami, če bi prišlo do popolnega nesporazuma. Naloga Z. držav je torej odstraniti v resnici prijateljske razmere z Japonsko in radi neodvisnosti Kitajske stopiti v sporazum z drugimi narodi, da ne pride vkratkem času do silne vojne v Aziji, kakor je prišlo v Evropi. Japonci so agilen narod v Aziji, ki se hitro razširjajo kakor so Nemci v Evropi. Zato je treba, da vsi narodi skupaj pazijo, da ne pride do viharja, pri katerem bi bile Zjed. države gotovo zelo prizadete.

Irska in naše razmere.

Saj res, kaj je pa z Irci? Ali se jim ne godi tako kot nam Slovencem, ki čakamo nebes po tistem blagru: blagor pravice lačnim in žejnim? Aha, Irci, zdaj pa imate vi, ki držite z Rusi, Angležji in Francozi svojega vruga. Kaj dela tista vaša Anglija z Irci? Poglejte Casementa, ki ga je obesila angleška vlada zato, ker je ljubil in delal za svojo domovino.

Irci — no, pa vzemimo Irce in pogledimo, kakšni mučeniki so "kramarske" Anglijci. In koliko morajo prenesti, koliko pretrpeti. Kako jih preganja Anglija, kako jim deli krivico za krivico in ze stoletja.

Kaj pa so Irci? V starem kralju smo redkokdaj slišali kaj o njih. V novi domovini pa jih poznamo pod imenom "ajerisi" in vemo, da so prav dobri policaji in še boljše politiki, posebno tam, kjer politika kaj nese. Kjer je kaka koruptna politična skupina, je gotovo Irec ustanovitelj.

Irci so pravzaprav Celti, torej drugo plemo kot Angležji, kateri so Anglo-Sakškega plemena. To je sicer stara, zgodovinska tradicija, ampak je prav, da jo povdarjamo, kajti, tukaj imamo prvo točko "angleškega zatiranja Ircev". In to zatiranje obstoji v tem, da se Irci zavedajo, da so druga rasa. In ta zavest jim je dovolj, da sovražijo Anglijo. Angležji in vse, kar je angleškega sploh.

Irci imajo sicer svoj Celtski ali Galski jezik, ki pa je samo na papirju kot etaroslavščina med Slovenci. Drugače pa so Irci prav tako Angležji. In ne znajo po svoji materi sploh drugega jezika kot Angleškega.

To je torej prvi vzrok angleškega preganjanja z različno seveda, da tisti, ki povzroča to, je Irec in ne Angležji.

V čim se pa Irci še ločijo od Angležev? Po veri. In to je tudi važno. Kajti kar so Irci v politiki in intrigah, to so v cerkvi: prvi povsod. Poglejte okrog sebe, pa bode videli Irce skoro na vseh višjih cerkvenih mestih.

Vera igra na Irskem nevidno, a jako upljivo vlogo. S tem imamo dva vzroka angleškega preganjanja Ircev: prvič Irci so drugega plemena in sovražijo zato Angležje, drugi Irci so druge vere in sovražijo zato Angležje, ki so protestantje.

Kako se pa zdaj vrši zatiranje Ircev? Tako le: Irci so podobni človeku, ki je rekel, tukaj ne bom in drugam ne grem. Če se jim ne da nič, godrnjajo, če se jim da kaj, zopet godrnjajo. Ko jim je dala angleška vlada nedavno avtonomijo, je mislila, da jim bode ustregla. Da, polovici je ustregla, polovici pa ne. In posledica so bile tiste rabuke.

Irci delajo vedno proti Angležem. Tega pa seveda Anglija ne trpi, kar ima tudi prav, ker nimajo vzroka Irci, da ne zadovoljijo nad Anglijo. Ircem ni treba, da po svetu trobijo, kako jih Angležji zatirajo, ker dobro vemo in poznamo angleško zatiralno politiko: poznamo jo v Kanadi, kjer je več svobode kot v Zedinjenih državah ameriških, poznamo jo v Avstrali-

ji, ki ima najbolj zakonodajo na svetu in poznamo jo po drugih angleških kolonijah. In spričevalo za zatiranje angleške vlade so dale vse kolonije s tem, da jo podpirajo vsi od prve do zadnje in da vse tekmujejo, kako bi največ storile zanj.

Mi poznamo Angležje kot najbolj demokratičen narod na svetu, z najboljšim parlamentom, poznamo Angležje kot očete demokratične zakonodaje in kot vzorne upravitelje svojih kolonij. Poznamo jih kot ljudi, ki ločijo med pravico in silo.

Torej je odveč, da Irci zavijajo kot piščiki na vasi in gledajo na svojo luno — Nemčijo. Kogar vjamejo, dobro. Nas pa, ki poznamo ene in druge, ne bodo.

Kar imajo Irci, imajo vse po lastni krivdi in zaslugi. Ircem ni nikdo jezika kratil, nikdo zapiral sol, nikdo jih davil, kot je davila na primer Avstrija Slovence. Oni so imeli tisto svobodo, tiste pravice, tiste pravice in dolžnosti, kot jih imajo Angležji.

Boj Ircev in Angležev ni pravzaprav boj dveh narodov, ampak boj dveh ver. Narod je eden, zemlja tudi ena, četudi je eno ta, drugo drugi otok.

Kdor pa toči solze radi Casementa, kdor piše članke in se škandalizuje nad njegovo smrtjo, je precej velik hinavec.

Resnica je, da vsak Irec lahko ljubi svojo domovino in svoj narod, pa ne seveda na škodo drugim. Kar je storil Casement, je grdo. V času svetovne krize se zaveže s sovražnikom svoje domovine in skuša pripeljati jih za hrbtno domovino. Ali je storil Efišajt v Termopiskih soteski kaj drugega?

Pa bo kdo nam rekel: saj tudi ti držiš z Rusi in Srbi, ki je vendar Avstrija tvoja domovina. Dobro, Rusi in Srbi so tisto plemo, ki je moje, je tisti narod, tista kri, kot tvoja. Če si Avstrijec, ni še s tem rečeno, da boš prelivaj kri s svojimi brati za povzdigo nemstva in madžarstva. S Srbi in Rusi ker so tvoji bratje, ker so ti bližje kot pa Nemci in Madžari. Ta zveza je naravna, te simpatije in ta ljubezen tako razumljiva, kot je razumljiva ljubezen med materjo in otrokom.

Casement pa ni simpatizoval na škodo svoje domovine s svojimi plemenski brati, ampak s tujci, takimi tujci, kot so bili Efišajt Perziji. Ni ga vlekla do Nemcev ljubezen do Nemcev samih, ampak sovražstvo do Anglijci.

In ustavna Anglija je dala Casementu sodno zaslišanje in razpravo in vso moč zakona in obrambe za čin, za katerega bi ga bili v Avstriji ali Nemčiji krizali. Saj so obesili v Avstro-Nemčiji tisoče ljudi za izraze, za katere bi ne dobil na Angleškem niti dva dni zapora. Obesili so jih samo z formalno obtožbo, in sodnik je bil kak blaziran lajtnant, ki se mu je še mleko luščilo iz brade.

Naj nikdo ne trdi, da je Casement kak mučenik. On je prodajal ljudi, ki govore tisti jezik kot on, prodajal jih je ljudem, ki govore drug jezik in imajo druge interese. In takemu trgovcu pravimo po domače izdajalec.

In na vse zadnje: Casement je dobro vedel, kaj ga čaka. Če človek gre v vodo z namenom, da se utopi, naj gre. Casement je vedel, kaj bo, in vendar je šel. Torej si je sam kriv vsega. In kdor si sam vedoma zakrivi kaj, tisti ni vreden našega sočutja.

Da Casement ni bil noben značaj, nam pričuje tudi to, da je kot star in razsoden mož menjal vero svojih očetov teden dni pred svojo smrtjo. In menjal jo je najbrže radi migljaja, da postane mučenik, da ga pričakuje šarža. — Tako ali tako človek, ki menja zdaj to, zdaj ono, odrastel, izobražen človek, ki ima že svoja stališča v vseh vprašanjih — tak človek je brez karakterja.

Tako je torej z Irci. Vedno se namiguje od ljudi, ki iščejo grehov v Angliji: pogledjte uboge Irce. Kako ti trpe, kako se ne izkorošča. In če vprašas take ljudi, kako trpe Irci, kako so izkoroščani, ti molče. Slišali so zvonjenje, kot so kupili tako prodajajo. Da trpe, to vedo, kako trpe ali res trpe, tega pa vprašali niso. Da bi se bili sami zanimali za stvar pa jo preiskali — kaj že. Po starem pravilu: meči, nekaj se že prime tudi oni mečejo in prime se pri ljudeh njih vrste, ljudih brez lastne volje in lastne razsodnosti.

Da, je precej različne med nami in Irci. Mi smo bili brez sol, brez pravice, brez svoje vlade, brez poduka, brez pomoči — prepušteni tujcem na milost in nemilost. Irci so imeli vsega tega dovolj — imeli so svoje zastopnike v Angleškem parlamentu, svoje sole in vse tiste ugodnosti, ki jih imajo Angležji. Če so pa sklenili, da ngajajo Angliji, če hočejo posnemati Casementa, da gredo vedoma v svojo nesrečo, potem naj tudi sami sijo posledice kot jih je nosil Case-

ment in naj ne farbajo sveta z govoricami o trpljenju in preganjanju, katerega v resnici ni. Kdor hoče svoj trubeč, naj bo sam odgovoren zanj.

Tistim pa, ki se škandalizujejo nad obešenjem Casementa, podelimo v spomin kmetijskega puntarja Gubca, ki se je boril samo za svobodo kmetov in bil zato brez zaslišanja in obravnave kronan na prav barbarski način. V Zagrebu so mu postavili železen prestol in ga razbelili, in zraven železno kraljo, tudi razbeljeno. In posadili so gori ubožega puntarja Gubca in kronali ga z razbeljeno krono — v imenu njegovega veličanstva cesarja avstrijskega.

In pomnijo naj, da je Avstrija pobesila najmanj pet tisoč ljudi, odkar je vojna, pobesila brez vzroka in doloka. In če želimo simpatizovati z narodi, ki trpe preganjanja, simpatizujemo pred vsem s svojim narodom, če hočemo iti do velikih rev, simpatizujemo lahko s brati Slovaki na Ogrskem, in če hočemo videti višek barbarstva, pa gremo na Nemško do Poljakov. Tako imajo odkrita srca dovolj predmetov za svoje simpatije doma, hinaveci pa bodo še nadalje hodili na Irsko.

POZOR!

Slovensko Telovadno dr. "Jugoslavanski Sokol" priredi v soboto večer, 14. okt. v Jos. Birkovi dvorani zabaven večer, na katerega se rojaki uljudno vabijo. Za dobro postrežbo vseh gostov bo izvrstno preskrbljeno. Nadalje se opozarja člani društva, da se udeležijo izvanredne društvene seje, ki se vrši v sredo 18. oktobra v Grdinovi dvorani. Kdor gleda za procvit društva se bo gotovo udeležil. Zdravo!

Vek. Adamič, 1237 E. 61. St.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE.
blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVILJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v

VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI

Uradne ure:
9. u. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglaš, da ne pozabite naslova

VELEVAŽNA KNJIGA.

Izšla je velevažna knjiga za ameriške Slovence, pod naslovom "Slovenija Vstani!" delo našega slovenskega učenjaka in delavnega Jugoslavana dr. Niko Zupaniča. Ta knjiga bi morala priti v vsako slovensko hišo v Ameriki. Ta knjiga bi morala biti evangelij za ameriške Slovence, kar se tiče naše jugoslovanske politike! Nad sto strani obsegaajočo knjigo krasi pet izvrstnih slik velikega pomena. To knjigo dobijo v roke slovenski ujetniki v Rusiji. 5000 knjig je poslanih v Rusijo Slovcem. 5000 knjig je namenjenih ameriškim Slovcem! Bratje, sezite po tej knjigi, ki velja le 50 centov. Zraven dobite veliko mapo jugoslovanske zemlje! Naročase se pri nas, ali pa naravnost od Dr. Niko Zupaniča, 1369 E. 40th St. Cleveland, Ohio.

Slovenski Narodni Dom,

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA. 1914.

INCORP. 17. AVGUSTA 1914.

V DRŽAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Dr. FRANK J. KERN, 6303 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSEF KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HODOVERNIK, 1063 E. 62nd STREET.
Blagajnik: MIHAIL SHUTNIKAR, 6306 GLASS AVE.

NADZORNI ODBOR:

Frank Cerno, 6033 St. Clair ave. Frank M. Jakša, 1303 Norwood Rd.
Mat. Petrovich, 1096 E. 67th St.

STAVBNI ODBOR:

Joseph Sele, 6108 St. Clair ave. Anton M. Kolar, 1223 Lakewood ave.
Louis J. Piro, 6119 St. Clair ave.

FINANČNI ODBOR:

Rudolf Perdan, 5802 Prosser ave. Zolt Birk, 6006 St. Clair ave.
Louis J. Piro, Joseph Kalan in Frank Cerno.
Seje direktorja se vrše vsak drugi in četrti petek v mesecu na 6033 Glass ave.
Vse dohodke in korrespondenco tikajočo se S. N. D. naj se pošilja na prvega tajnika.

Svoboda.

Kaj je to ljudska svoboda? Večkrat si svobodo predstavljamo v duhu, in kako si predstavljamo to svobodo? Znano vam je, da kadar je velik stroj dovšen, tedaj deluje harmonično no raditega, ker je perfektno izvršen. Vsi deli stroja so tako skupaj zbrani in združeni, da eden harmonično deluje z drugim, ne vsak za sebe ampak v družbi z vsemi. In taka je politična svoboda, kadar se razumemo med seboj, kadar skupno delujemo, kadar smo združeni med seboj — tedaj smo svobodni. In ko so se Amerikanci doklo združili za velike življenske naloge, tedaj so se pričeli čuditi, kako je bilo mogoče, da so med to svobodo pogledali in zrastle posebne koristi, izkoriščevalci svobode, ki so z mogočno rastjo obsenčili rastline prave svobode. Kadar Amerikanci to spoznajo, tedaj bodo vedeli, kako silno važne so volitve, kjer odločujejo o svoji svobodi.

Svoboda ne prihaja nikdar od vlade, pač pa prihaja svoboda od ljudi, ki so vladali. Zgodovina svobode je zgodovina upora. Zgodovina svobode je zgodovina omejitve vladne moči. Svoboda nikdar ne dovoljuje, da se vladi podeli večja moč, ampak svoboda teži neprestano, da vlada zgubi preveliko moč.

V Ameriki praznujemo vsako leto 4. julija praznik narodne svobode. Pa le za en dan. Med enim četrtim julijem in med drugim se krušijo pravice svobode. Izjava ameriške neodvisnosti je bil prvi odmev ameriške svobode, toda ta izjava neodvisnosti ne pomenja svobode same, ampak svoboda je zapisana v ustavi ameriške republike. V tej ustavi je pisano, da ima svobodno ljudstvo pravico izbrati svoje lastne vladarje, svoj način vlade, ne samo enkrat ali pa v določenem času, ampak kadarkoli ljudstvo zaželi spremembo take ustave, take vlade. Princip samostojne vlade in princip svobode ni samo, da se ustanovi svoboda ampak da se princip vlade spremeni kolikorkrat je potrebno za svobodno ljudstvo.

Kdor hoče biti svobodni bo raje pripadal revnemu narodu, toda svobodnemu, kot bogatemu, toda nesvobodnemu. Toda narod, ki ljubi svobodo, ne bo siromašen, kajti narod, ki v resnici ljubi svobodo, osvobodí vsakega svojega državljanca, da si pomaga po svoji najboljši moči naprej, in to pomeni, da se ponudijo celemu narodu vse in najboljše energije svobodnega naroda, ki pridejo v korist skupnemu prebivalstvu. Narod uslužbenec ne more biti nič bolj svobodni od naroda delodajalcev, kajti delodajalec kot delavec mora biti oba enako svobodna, če hoče narod imeti skupno korist od svoje svobode.

Vladar, ki je postavljen, da vlada narodu, in ki pravi in trdi, da je postavljen od milosti božje, tak ni pravi vladar, ampak tiran ljudstva. Nikdar ni

milost božja postavila kakemu narodu kakoga vladarja, ampak narodi so si ali sami izbrali vladarja ali pa se je vladar sam usilil s krivico in silo za vladarja. Kako more n. pr. Franc Jožef biti po milosti božji vladar Avstrije, ko je pa vendar povzročil tako silno klanje v Evropi? Ali milost božja to odobrava? Ali smo ustvarjeni in vladani od ene osebe, da nas dotična oseba lahko po milosti božji da poklati in zadaviti, ali smo pa ustvarjeni, da mi tako osebo prepodimo od vlade in ustanovimo tako vlado, ki je določena za našo srečo, pravico in svobodo?

Po bratomorni vojni v Evropi bode sledil velikanski preobrat. Narodi se bodo stremeli. Evropska vojna je nastala, ker narodi niso imeli svobode, ker so cesarji odločevali za cel narod in so cesarske koristi kazale, da se napove vojna, ne narodom v korist ampak cesarjem v dobroto. Tudi človek, ki ima najbolj priprosto razum mora pam priti, da če bi narod imel kaj odločevati pri tem ali naj se vrši vojna ali ne, tedaj bi do vojne nikdar prišlo ne bi. Prišlo bi k večjemu do notranjih revolucij, katerih namen bi bil osvoboditi posamezne tlačane naroda. In mi vsi upamo, da bo to zadnja vojna, da se narodi nikdar več ne bodo pustili klati v korist cesarjev. Grozote tako dolgotrajne vojne se morajo zarasti v močeg in kri mladega naroda.

In zato so principi svobode vselej združeni s principi upanja. Vsak posameznik, torej tudi vsak narod pričakuje, da se izvrši in izpolni to, kar je v njem najboljše. In kaj boljše mora biti v človeškem duhu kot principi svobode, čut neodvisnosti, glas prostosti, človeške dostojnosti, združene s svobodnim gibanjem in s svobodnim političnim duhom. Kako je zaveden narod, ki čuti, da je on tista sila, ki edino sme odločevati pri vladi, da ima on moč vsako vlado pregnati in zrušiti, ki mu krati pravice in svobodo!

Ljubezen do svobode ne trpi tlačenja nobenega naroda. Ljubezen do svobode ne želi tujih pokrajin, ljubezen do svobode se ne vmešava v tuje razmere. Ljubezen do svobode ne prenaša materialnih koristij. Ljubezen do svobode zahteva, da noben mož ali žena ne uboga nikogar drugega kot onega, katerega si je sam izvolil in postavil, da mu vlada. Svoboda se pojavlja v idealu vlade, ki se čuti popolnoma odgovorno narodu za vsako svoje delo. Svoboda se pojavlja najkrajše v revoluciji narodne duše, kadar vlada hoče zatrei svobodno misel te duše. Narod, ki je revolucionaren, je svobodni.

Ženske dobijo delo!

Dobra močna dekleta, 18 let stara in več, dobijo delo pri strojih. Zasluzijo od \$1.75 do \$2.00 na dan ob začetku. Nad \$2.00, kadar se razumejo na stroje. Oglasite se takoj pri Lake Erie Iron Co. 915 E. 62. St. zverno od St. Clair (127)

Menda pa je cesar kriv.

Avstrijski jabezci so zgubili glave. Sedaj molčijo, ker nicesar ne razumejo, ali pa molče, ker čutijo nekaj nevarnega v zraku. Kadar človek neče biti človek ampak hoče na vsak način ostati žival, tedaj je tudi žival, ne razume nicesar, nateguje, se ušesa, boji se vsakega šuma.

Toda med Avstrijski se dobijo tudi ljudje, ki so pametnejši. Ti ljudi so začeli javno menjati svoje nekdane prepričanje. Dočim smo dokoli dve leti govorili, pisali, dokazovali, pozivljali in podučevali te ljudi, niso hoteli niti poslušati, kaj šele verovati, da je stari Franjo kriv nesreče našega naroda in kriv evropskega pokolja. Za voljo cesarjevo so lizali pete kajzerju in sultanu. Ko so zavestniki začeli z ofenzivo, so se enako rogali, niso verovali niti Rusom, niti Francozom niti Angležem. Kričali so po saloni, da stavijo, da Srbije nikdar več ne bo, da nikdar ne pride več do svobode. Toda sedaj so se ti ljudje nekoliko spame-tovali. Nekateri so pobesili nosove, drugi pa odkrito pravijo: "E, sedaj je pa gotovo, da propade cesarstvo Franca Jožefa!"

ln kdo je povzročil ta čudež? Nihče drugi nego mala Rumunija. Ta Rumunija jih je udarila po nosu, in sedaj so dvignili glavo, odprli oči in videli so — propast. Seveda, avstrijski plačani hlapiči se danes pišejo, kako je Avstrija danes veliko bolj trdna kot kdaj prej. Na vsak način: Oreh v stiskalnici stoji bolj trdno kot na stolu, dokler ga stiskalnica ali klešče ne zdrobijo. Avstrijski plačani hlapiči pišejo tako za svoje jabezce, toda jabezci danes ne vrjamejo vsemu. Mnogo teh jabecev je začelo vrčati avstrijske liste in pišejo: "E, sedaj vidimo, da nismo imeli prav. Če so se vsi, prav vsi dvignili nad cesarja, tedaj je gotovo, da bo propadel. In če grejo vsi proti cesarju, tedaj je gotovo, da je tudi on nekaj kriv."

Siromak France: Godi se mu kakor lopovu, ki je nekaj ukradel. Pravijo mu: Krasti je dovoljeno, samo ujeti te ne smemo. In ko se lopovu posreči pobegniti, tedaj pravijo: "Glejte, kako je pameten! Živijo!" In če ga ulovijo, pravijo: "E, ben, prav mu je, zalkaj je pa kradel!"

In glejte, tako je prepričanje in taka je pamet avstrijska. In tudi jaz sem prepričan, da bodejo cesarjevi in kajzerjevi petolizci, kadar Franc Jožef in kajzer propadeta, prvi padli po njima in kričali: "Linčajmo ju!" Lopova sta bila, da jim nihče ni par!

VABILO.

Spodaj podpisana Terezija in Frank Kmet vabita na domačo zabavo in proslavo godu Terezije in Franciška. Zabava se priredi v soboto, 14. oktobra v gostilniških prostorih na 3222 St. Clair ave. Slovenci, prijatelji in znanci so uljudno vabljeni k tej zabavi in da obiščejo najine prostore na omenjeni dan, kjer jim bomo dobro postregli s svežo pijačo, z dobrim moštom in finim pivom. Domača slovenska godba bo razveseljevala goste in skrbeli bomo, da bode vsi najbolj po domači slovenski šep postreženi. Uljudno torej vabimo na godovanje Terezije in Franceta.

Terezija in Frank Kmet, 3922 St. Clair ave.

Kuharica dobi takoj dobro službo, če se oglasi pri Lake View Hotel. 1161 W. 9. St. (123)

Mlad fant ali priletan mož dobi stalno delo, da pomaga pri mlekarji. Anton Miklavčič, 1003 E. 64th St. (123)

Sprejme se tri fante na stanovanje in hrano. 6114 St. Clair.

Ob priliki kakor veselico, botrinje in pri veselju omizju, opomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsak najmanjši dar dobrodolet.

Hiše in loti naprodam.
Cenjenemu slovenskemu občinstvu naznanjam, da kdar želijo kupiti hišo ali lote v Collinwoodu blizu cerkve ali drugje, naj se blagohotno obrnejo do mene. S spoštovanjem
Konrad Laurič, 704 E. 16and St. (123)

OPOMINI

Naznanjam občinstvu in trgovcem, da jaz nisem plačnik za dolgeve, katere naredi moja žena Ivanka Šifer, roj. Poznik. Prosim, da se po tem ravna. Frank Šifer, 6425 Spilker ave. (122)

Soba se odda za enega fanta, brez hrane. 1421 E. 53th St. zgorej.

VABILO.

na plesno veselico,
katero priredi Slovenska godba "Triglav" v nedeljo, 15. okt. v B. Juratovcevi dvorani, prejšnji prorator D. Stanešič, 15820 Calcutta ave. Collinwood-Cleveland, O. Pričetek je ob 4. uri popoldne. Vstopnina 35c za moške, ženske proste. Tem potom uljudno vabimo vsa slovenska društva in posameznike, rojake in rojakinje, da se naše veselice polnoštevilno udeležijo. Ob enakih prilikah smo tudi mi vedno vam na razpolago. Naša godba igra na pihala, šteje 20 mož, pod vodstvom g. L. Masleta. Godba bo igrala več novih komadov, ki jih še niste slišali. Zasukalo se bode lahko staro in mlado. Krasen ribji lov bo prinesel dovolj plena vsakomur, ki se ga udeleži. Saljiva pošta in druga zabava. Fantje in dekleta se lahko pošteno seznanijo pri plesu, in marsikatega čaka sreča, ki se ne vje zanj. Za dobro zabavo in postrežbo bo v polni meri preskrbel odbor. Torej na svidenje dne 15. oktob. v dvorani B. Juratovca. (Fri 121)

RAZPRODAJA.

Radi premalega prostora sem prisiljen razprodati polovico moje zaloge po nižji kakor tovarniški ceni. Kakor vam je znano, se je vse, posebno pa čisto volneno blago podražilo za skoro polovico od lanskega leta in se vedno draži, zato je gledajte vsi, da si nabavite kar potrebujete za zimo prej kakor mogoče. Na tej razprodaji bode došli sledeče blago po skrajno nižani ceni:

1. Fine moške, ženske in otročje jopice (sweaters).
2. Najfinejše ženske in otročje zimske suknje.
3. Fine ženske žekete s kikklo (suits).
4. Fine čisto volnene ženske kikkle.
5. Fine vsakovrstne mačke in mufe (furs).
6. Fine poročne svilene obleke.

Vse gori navedeno blago je čisto sveže iz najboljšega blaga in moderno ter trpežno. Torej če si želite prihraniti precej denarja, kupite sedaj, dokler imate priliko, ker ta razprodaja bode samo za kratek čas. Za obilen obisk se vam naj topleje priporočam. (Fri. 1114)

BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair zraven 65. ceste. Opomba: Za časa te razprodaje ne bom dajal kakor tudi ne zamenjal tiketov ali stempsov na gore navedenem blagu.

Obistne neprilike

so bolj natanko opisane v našem cirkularju, ki se imenuje "Severo Zdravilo za obisti in jetra — Kdaj in kako ga rabiti." Razpošiljamo ga zastojni, pišite poji na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Opisuje načine za zdraviti razne neprilike v slučaju katerih se je izkazalo Severovo Zdravilo za obisti in jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy) izborna po preiskavi. Poskusite to zdravilo pri zdravljenju vnetja obisti ali mehurja, zadrževanja vode ali puščanja goste vode, boleste puščanja vode oteklih nog ali bolečin v hrbtu, katere povzročajo obistne neprilike, zlatenice in kislega želodca. Cena 50 centov in \$1, v vseh lekarnah. Zahtevajte le Severovo zdravilo za obisti in jetra. Zavrinite nadomestitev. Ako ga ne morete dobiti, naročite ga od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. (Fri115)

POZORI!

Članstvo dr. sv. Barbare št. 26. se opozarja, da se udeležijo izvanredne seje 14. okt. ob 7. linwoodu blizu cerkve ali drugje, naj se blagohotno obrnejo do mene. S spoštovanjem
Konrad Laurič, 704 E. 16and St. (123)

Kje je Jos. Hren, moj oče? Pred 9. leti je bil v Clevelandu, nakar je odšel proti vzhodu. V Ameriki biva do 25 let. Za njegov naslov bi rad zvedel Carry gov sin Ber. Hren, 6030 Carry ave. (122)

Trije fantje se sprejmejo na hrano in stanovanje. 1392 E. 47th St. (122)

Hiša za dve družini s kopališčem in vsem potrebnim napradaj. Jako lepa hiša, po nizki ceni. Vprašajte hitro na 1152 E. 77th St. (122)

POZOR!

Slovenski trgovci in mesarji na St. Clair ave in okolici so pri skupnem sestanku sklenili, da ugode želji svojih uslužbenec, da se jim skrajša delavni čas. Zatorej se cenjenim odjemalcem naznanja, da bodo od 16. oktobra naprej trgovine odprte zjutraj od 5. ure zvečer do 6.30, in v soboto do 9. zvečer. V Collinwoodu, bodo trgovine odprte zjutraj ob pol šestih do sedmih zvečer. Cenjeno občinstvo se opozarja, da to upošteva kakor tudi oni trgovci, ki niso bili navzoči pri seji. (122)

ALI SE SELITE?

Kadar se selite ali kadar bi potrebovali kako ekspresno delo, obrnite se na mene, ker vam takoj točno in pošteno postrežem. Prevažam lahko najtežje stvari. (Fri.)

JOS KOTNIK.

1057 E. 61st St. Tel. Princeton 1276 W.

FARMA NAPRODAJ.

jako lepa farma, ima 40 akrov, cena samo \$3000, vredna \$3800. Nova hiša z 5 sobami, pol milje od Astabula postaje. Vprašajte na 1086 E. 79th St. (121)

DELO! DELO!

Takoj dobe stalno delo možje, da polnijo sode in vozijo sol. Zasluzek nad \$3.00 na dan. Delo 10 ur. Stalno delo vso zimo. The Union Salt Co. New York Central Railroad, E. 65th Vzemite St. Clair karo (128)

Naznanilo in vabilo.

S.P.P. dr. Zvon prijazno vabi rojake in društva k zabavnemu večeru, ki ga priredi dne 14. oktobra v M. Plutovi dvorani na 81. cesti. Pričetek ob 7. uri zvečer. Vabi se vse člane in članice, prijatelje in prijateljce pevskega dr. Zvon. Za dobro postrežbo in jestvinah in pijači bo preskrbel Odbor. (121)

NOVE HIŠE NAPRODAJ.

V Collinwoodu imam mnogo hiš naprodaj od \$3000 naprej do \$4500. Za eno družino ali dve. Hiše so nove, ravnokar dodelane. Se lahko takoj preselite v nje. V hišah je električna luč, kopališče in vse moderne naprave. Hiše so v okolici slovenske cerkve. Ako imate le \$500, lahko dobite hišo, drugo pa plačujete namesto rente. Za nadaljna pojasnila vprašajte pri (128)

JOHN ZULICH,

1165 Norwood Rd. Princeton 1298 R.

Slovenec, več pekarske stroške, bi rad delo kot pekovski pomočnik. 1317 E. 55th St. (120)

Išče se slovensko dekle, ki zna angleško, za v zlatarsko trgovino. Stalna služba. Hueter Jewelry Co. 5372 St. Clair ave. (x86)

Naprodaj je dobra slovenska mesnica, v sredini slovenske naselbine. Jako pripravna za Slovence. Poizve se v uredništvu lista. (124)

Išče se Janez Cerar, doma iz Staneč, fara St. Vid. Prej je bil v St. Louis, Mo. sedaj je v Clevelandu. Išče ga sestra Katari-na Cerar, 1411 E. 52. St. (121)

Najfinejše mačke in mufe (furs) dobite vedno po nižji ceni kot kje drugje, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (Fri115)

"Čas je edina slovenska revija v Ameriki, posvečen za pouk, napredek in znanstvo. Naročite se na ta velestanimiv list pri "Čas" 2711 So. Millard ave. Chicago Ill. ali pa na 6033 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. Naročnina \$1.00 na leto.

Iščejo se zanesljive osebe po slovenskih naselbinah, ki bi najbrže naročnike za ta velestanimiv list. (Fri.)

ŠOLA ZA GODBO.

V spodaj navedeni šoli se podučuje igranje na vse instrumente. Garantirano, da se učite. Nizke cene za učenje. 4118 St. Clair ave. (Fr. 133)

Delo dobi dečko, da se po dnevu nauči lekarništva. Oglasite se pri Grosman & Butnik, 2913 Woodland ave. (121)

Najbolj trpežne in moderne ženske kikkle dobite vedno po najnižji ceni, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair (Fri115)

BIRMA! BIRMA! Vsem cenjenim materam in botram se najtopleje priporočam v nakup vsakovrstne otroške oprave za sv. birmo. V zalozki imam najlepšo izbero finih belih oblek, vence, tančice, kavice, nogavice in vso drugo opravo, ki spada k temu. V takem slučaju so vedno precej veliki stroški, in če si želite iste zmanjšati, kupite kar potrebujete pri meni, kjer dobite sedaj vse po nižani ceni. Vse tančice in vence kupljene pri nas uredimo fino in okusno ter brezplačno. Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair (Fri-121)

POZOR!

Naprodaj je lepa farma v Wickliff, O. Shore line stop 143. Farma obsega 25 akrov, 17 akrov grozja. Nova hiša z 8 sobami. Poizve se pri Christ Nau, Wickliff, O. (122)

Frank Vesel, SLOV. MESNICA

Vedno sveža zaloga mesa vsake vrste. Posebnost je fine suho meso. Vse potrebščine za izdelovanje klobas, jetrnih, mesenih in krvavih. Fine šunk in želodci, rebra in klobase. Pripravite se za Martinevo nedeljo.

Sveže meso vedno po tržnih cenah.

4030 ST. CLAIR AVE.

Podružnica te banke na zapadni del mesta je sedaj odprta na W. 99. St. in Lorain Ave. S tem imamo 18 podružnic poleg glavnega urada na uljudno in pripravno postrežbo naših odjemalcev.

124.000 slovenskih, več kot vsaka druga banka v Ohio

The Cleveland Trust Company

TEL. PRINCETON 1438-1

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA

S-FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia gramofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajati tudi na mesečni odplačilo. Točno popravilne ure, zlatnine in gramofonov. Vsako blago je jamčeno.

FRANK WACHCIC,

746 E. 152nd St., v Collinwoodu zraven banke



Naznanjam vam, da imam veliko zalogo ženskega, moškega in otročjega blaga. Opominjam vas, da prej ko greste v mesto kupovat potrebne stvari, obrnite se na nas, kjer dobite vedno dobre potrebe.

Za obilen obisk se vam naprej zahvaljujem.

FRANK WACHCIC,

746 E. 152nd St. v Collinwoodu zraven banke.

Princeton 1944 W Podružnica: 5306 HALE AVE. Wood 753 R. Collinwood, O.

BRATA KUNSTEL

New York Dry Cleaning Co.

Priporočava se cenjenemu občinstvu za čiščenje, likanje in popravilanje

MOŠKIH-IN ŽENSKIH OBLEK

Vse delo vrstimo v popolno zadovoljnost. Fino delo Nika cene. Pridemo hitro in prijetno na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

Special
ALEXANDER DUMAS

Res," reče ženska, ko skrb-

od njega. Upnik je De- zanj
z vso silo napadel mu goto

postavil; mož mora imeti
o ves svet za norca. Zho-

Frank Britton, 1042 E. 51st St.
m Brodrik, 6515 Junietta ave.
os, Lander, 874 Addison Rd.
